

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGr
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XII. Ч. 105 (1468). ЧЕТВЕР, 4 ВЕРЕСНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, SEPTEMBER 4, 1930. No. 105 (1468). VOL. XII.

БЕЗРОБІТНІ В БУДАПЕШТІ ЗВОДЯТЬ БОЇ НА ВУЛИЦЯХ МІСТА З ПОЛІЦІЄЮ ТА ЖАНДАРМЕРІЄЮ

ПРЕСОВІ АГЕНЦІЇ ДОНОСЯТЬ, ЩО ВІД 50,000 ДО 80,000 РОБІТНИКІВ ВЗЯЛО УЧАСТЬ У ДЕМОНСТРАЦІЇ 1 ВЕРЕСНЯ

Неофіційно повідомляють, що кілька робітників було убитих і що найменше 200 поранених. — Офіційний звіт каже, що один чоловік був убитий, 79 було поранених і 300 віднесли менші ушкодження.

(За дещою Асоціятед Прес.)
БУДАПЕШТ, Угорщина, 2-го вересня. — Триста осіб було поранених, 30 з них тяжко, а один робітник був убитий під час розривів безробітних, що демонстрували вчора на вулицях Будапешту за працю або хлібом. Чотири тяжко поранені є поліцейські. Вину за розриви звальють на комуністичну агітацію.

Поліція дозволила на мітинг безробітних, що був широко розголошений від тижнів, під об'єкцією, що він відбується в "порядку". Демонстранти вибивали камінням вікна, сплюснули трамвай і автомобілі та атакували поліцію. Кінна поліція й папірні автомобілі остаточно розігнали великі юрби робітників.

Около 300 осіб, що брали участь у демонстрації, стануть на суд, обвинувачені за "насилство".

(За дещою Юнайтед Ньюс.)
БУДАПЕШТ, Угорщина, 1-го вересня. — 50,000 комуністично настроєних робітників зводили сьогодні бої з 5,000 поліції та жандармерії на вулицях столиці.

Офіційний звіт, виданий пізніше сьогодні, каже, що один чоловік був убитий, 79 було поранених і 300 віднесли менші ушкодження.

Неофіційно повідомляють,

що кілька робітників було убитих і що найменше 200 інших були більше або менше тяжко поранені.

З тих, що тяжче поранені, є сім поліцейських. Разом арештовано 131 робітників.

Міністерство внутрішніх справ оповістило сьогодні вечером, що повний привернею "порядок". Пороблено заходи, каже міністерство, щоб не допустити до вибуху розривів у почі.

Розриви розвинулися з масових демонстрацій, влаштованих соціалістами й робітничими організаціями наперекір поліційним розпорядкам як протест проти безробіття й низької платні. Загальна боротьба велася у величезній кількості парку й поширилася на прилягаючі вулиці.

Поліція каже, що в демонстрації й розривах взяло участь 80,000 робітників. Проти них було 1,000 жандармів і 4,000 поліції (розуміється, озброєних). В додатку, 10,000 жовнів, що становлять цілий військовий гарнізон столиці, стояли готові в касарнях на всякий випадок.

Про менші сутички між поліцією та безробітними повідомляють також з Шегеду, Дебречину, Мискольчу й інших міст. У кожному з них було поранених по кілька осіб.

АЛБЕРТІЙСЬКІ МАЙНЕРІ ВИБРАЛИ СПИСОК ЛІВОГО КРИЛА

КЕЛГАРІ, Алта., 28 серпня. Помімо великих зусиль реакціонерів повалити список лівого крила в недавніх виборах у Майн Воркерс Юніон оф Канада, за двома виїтками, цілий список лівого крила, затверджений Воркерс Юніті Лігою, був вибраний майнерами.

Реакціонери зробили все, щоб пошкодити кампанію лівого крила в цих виборах. Помімо того майнери стали за бойовою програмою й розгромили фейкерів.

Джим Слоу, бойовий майнерський провідник і секретар албертійської майнерської секції Воркерс Юніті Ліг, зівстав вибраний президентом більшістю

500 голосів у виборах, де голосувало лише 2,500 майнерів. Лівокрилець Моріс був вибраний віцепрезидентом великою більшістю. Майнери з Кроуз Нест вибрали до еگزекутиви Фрейзера з лівого крила.

Одиноким вибраним реакціонером є фейкер Мейджор Гислоп, який зівстав вибраний більшістю 50 голосів. Він заважає свій вибір тому фактові, що локалі в Кадоміні й Мермико не мали спромоги голосувати через маневр Гислопа, який пізно вислав бюлети до цих локалів.

Ці вибори усунули від уряду агентів фейкера Френка Гвітлі. Надходима конвенція юніті прояснить оставки тої машини.

ПОЛІЦІЯ СТІЛЯЛА ДО СТРАЙКЕРІВ ТА КІЛЬКОХ ПОРАНИЛА

БОМБЕЙ, Індія, 31 серпня. — Поліція стріляла сьогодні до страйкуючих робітників напроти фабрики Нью Сіті Мілс і кількох поранила.

Розриви розпочалися, коли робітники з інших фабрик зібралися перед фабрикою Нью Сіті Мілс, що працювала, й закликали робітників покинути працю. Коли вони відмовилися, юрба почала кидати на фабрику камінням і менеджер закликав поліцію.

Поліція напала на робітників і почала бити їх палками, а коли не могла нічого вдіяти, відкрила вогонь і здавила остаточно розриви.

ЛОНДОН, 2 вересня. — Тут вважають, що розбиття переговорів, що "неофіційно" ве-

лися між віцекоролем Індії й Ганді, як провідником націоналістичного руху, привело до вибуху нових розривів так скоро, як лише виста про це розійдеться по Індії.

Сер Багадур Сапру й М. Р. Джаякар, що "неофіційно" вели переговори між британською владою та індійськими націоналістами, виїхали з Алахабаду до Пуни з листом для Ганді, дефінітивно зірвавши переговори.

Хоч британська влада в Індії каже, що кампанія горажанського непослуху ослабає, протест з інших жерел відомо, що ця кампанія наносить великі шкоди для торгівлі та що бойкот британських товарів переводиться зі смертельним ефектом.

ПРЕСОВОГО МАГНАТА В. Р. ГЕРСТА ПРОГНАНО З ФРАНЦІЇ

ПАРИЖ, 2 вересня. — Агенція Гаваса каже сьогодні, що Вільям Рендолф Герст, багатий американський видавець газет, дістав від французького уряду приказ забратися негайно з Франції. Не подано ніякої причини цього розпорядку. Згідно з цим наказом, Герст вилізти сьогодні з Франції.

Гарола Дж. Т. Горан, паризький кореспондент Юніверсал Сервіс, однієї з Герстових організацій, у жовтні 1928 року був прогнаний з Франції за роздобуття документів, звязаних з тайним англо-французьким морським пактом, що опублікований його пресою Герста, а також у тих газетах, що належать до товариства Юніверсал Сервіс.

Горан обвинувачувано, що він дістав документи з французького міністерства закордонних справ у спосіб, який зловільши більшість городини, а зелене збіжжя на ній було ушкоджене на 50 проц.

уважається неетичним. Англія-американська пресова асоціація виключила його зі свого членства в звязку з тою аферою.

Викриття тайного морського пакту між Францією та Великою Британією й опублікування його пресою Герста було викликало бурю протестів в Європі й Злучених Держав, де обвинувачували Англію та Францію в утворенні нового військового союзу.

ЛОНДОН, 2-го вересня. — Вільям Рендолф Герст, американський видавець газет, прибув сьогодні до Лондону. Запитаний про його прогнання з Франції, Герст сказав:

"Я на нікого не нарікаю. Вони сказали, що я є ворогом Франції й небезпечною серед них." Далі він продовжав: "Причиною наших напружених відносин було опублікування англо-французького договору два роки тому газетами Герста."

КОМУНІСТИ АКТИВНІ В ІНДО-КИТАЮ

ПАРИЖ, 2 вересня. — Міністерство колоній оповістило сьогодні, що 1,000 маніфестантів прибули до уряду тубільного мандарина в Нам Данг, у французькій Індо-Китаю, та примусили його підписати документ, який надає їм певні концесії.

Оповіщення каже, що маніфестанти відкрили тоді в'язницю (очевидно, політичним) та знищили шинк.

Комунікат далі каже, що маніфестанти були ділом комуністів, які старалися припинити масові арештування, що відбувалися недавно в наслідок розривів у французькій Індо-Китаю.

11 ОСІБ УБИТИХ В ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ

СТ. ЛУЙС, Мізурі, 1 вересня. — Одинадцять осіб було убитих і 30 покалічених, багато з них серйозно, коли вчора вечером вискочив з шин поїзд залізничі Ст. Луйс—Сан Франціско в Оседж Гілл, около 10 миль на захід віден.

ВИЙШЛИ НА СТРАЙК, ЩОБ ДОБИТИСЯ ПІДВИШКИ.

БРИСБЕГН, Австралія, 1 вересня. — Безробітні, що домагалися праці й дістали її з нуждею платною, вийшли на страйк, щоб добитися підвишки.

Міська рада Брисбейну дала частині безробітних роботу на дорогах з платною 15 центів на тиждень. Примушені голодом, безробітні наразі згодилися на цю працю, однак з часом вони зажадали одного долара підвишки на тиждень. Міська рада, замість дати підвишки, прогнала їх з роботи й тепер вони знову є в армії безробітних.

АНТИСЕМІТИ ВЛАШТУВАЛИ ПОГРОМ В РУМУНІИ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 27 серпня. — З Бесарабія повідомляють, що румунська антисемітська організація "Залізна Гвардія" знову вчинила єврейські погроми, а саме в купецьких містах Теркарнолі й Новілія. Погром мав також місце в селі Столєвське, де пограбовано єврейські крамниці, спалено збіжжя на полях євреїв та кількох євреїв тяжко побито. Погроми були також вчинені в інших селах Бесарабія. В Орале Марє підпалено синагогу.

ВІСІМ ОСІБ ПОМЕРЛО ВІД СПЕКИ В АНГЛІИ.

ЛОНДОН, 1-го вересня. — Вісім осіб померло в неділю від спеки, яка продовжалася в Англії лютим великим бур на півночі в п'ятницю вечером.

БОМБЕЙ, Індія, 2 вересня. — Мітинг місцевого європейського товариства, що складається з британських мешканців в Індії, ухвалив сьогодні резолюцію, в якій висловлює думку, що Індія не готова ще до самоуправи, та виступає проти надання їй прав домінії.

ДИКТАТОР ПІЛСУДСЬКИЙ РОЗВ'ЯЗАВ ПОЛЬСЬКИЙ СОЙМ І СЕНАТ

ВАРШАВА, 30-го серпня. — Президент Мосціцький розв'язав сьогодні польський сойм і сенат, ставши таким чином цілком по стороні військового прем'єра-диктатора Пілсудського, який планує змінити конституцію, щоб вона цілком відповідала його вимогам.

Пілсудський від місяців настановив, що теперішній сойм і сенат є неможливі. Тому на його домагання президент Мосціцький розпустив ці тіла й пі-

слав послів та сенаторів на зелену пану. Вибори до сойму мають відбутися 16 січня 1931 року, а до сенату — 23 листопада ц. р. До того часу Пілсудський буде правити як сам захоче, не звертаючи найменшої уваги на ніякі "опозиції".

Розв'язання сойту є третім ступенем у теперішній конституції між некоронованим королем Польщі, Пілсудським, а його домагання президент Мосціцький розпустив ці тіла й пі-

ПРЕМ'ЄР НАЗВАВ СОЙМ СВИНИНЦЕМ А ПОСЛІВ ШУБРАВЦЯМИ

ВАРШАВА, 28 серпня. — Напів урядова "Газета Польска" вмістила інтерв'ю з прем'єром Пілсудським, в якому він називає польський сойм "свининцем" і заявляє, що Польща має "не конституцію, але проституцію".

Інтерв'ю Пілсудського переплітване найбільш простачкини й грубіанськими словами, яких не сподівалися навіть від ославленого з порнографічних висловів старого маршала.

У своїм інтерв'ю Пілсудський виразно заявив, що його уряд вважає для себе неможливим працювати в порозумінні з те-

перішнім соймом. Він каже, що не вірить у "демократичні ідеї", ані в так звану парламентарну систему. Зміна польської конституції буде першим завданням його уряду. Про соймових послів Пілсудський висловився, що це самі шубравці й шарлатани, яких треба гнати з кожної державної установи, як лише вони там з'являться.

В тутешніх політичних кругах признають, що заява Пілсудського є проголошенням його диктатури, яку він думає вважати при помочі "полковницької клики".

ПАРТІЯ ПРАЦІ ЗА УНЕВАЖНЕННЯМ ВОЄННОГО ДОВГУ ДО АНГЛІИ

МЕЛБҀРН, Австралія, 29 серпня. — Відділ стейтової партії праці в Сідні, в Новій Південній Валії, привів учора резолюцію, в якій заявився за уневаженням воєнного довгу Австралії. Резолюція була запропонована вперше кілька днів тому.

Ніякий "відповідальний" політичний провідник не заявився за скасуванням воєнного довгу й було багато острого проти цього курсу.

Бувший прем'єр Нової Південної Валії, Дж. Т. Ленг, сказав своїм лейбористським кандидатом у сенатських виборах триматися здалека від "небез-

печного литання", а Джан Бейлі, голова центральної відділу Австралійської Робітничої Юніції, заявився проти уневаження воєнного довгу.

ЛОНДОН, 30 серпня. — Австралійський прем'єр Сколліне має поборитися з британським прем'єром МекДоналдом і буде добиватися ревізії австралійського воєнного довгу до Британії, як цього домагається партія праці в Новій Південній Валії, однак міністер фінансів Сноуден ніколи на це не згодиться, бо він є проти того, щоб накладати більш тягар на британського податковця ради австралійців.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ УРЯДУ ІРІГОЕНА

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 31 серпня. — Демонстрація на виставі худоби сьогодні по-людні проти міністра рільництва Хуана Флетаса та президента Ірігоєна привела до цього, що міністер покинув будинок і виставу відложено.

Як Флетас увійшов до будинку, щоб відкрити виставу, юрба на дворі почала кричати "геть з урядом", а ті, що були в середині, стали бучати й свистати, коли міністер пробував говорити. Це продовжалося так довго, доки міністер стояв на п'ят-

формі, й остаточно він був примушений захищати салю, екскортований фаерменами.

ОСЛЬО, Норвегія, 31 серпня. — Малий корабель "Братваг", що везе тіла загиблих 33 роки тому членів арктичної експедиції Андрее, доплив сьогодні по полудні до Гасвіку, на побережжя Фінмаркену; на захід від Гаммерфесту. Тут вважають, що около півночі "Братваг" може прибути до Тромсє, де зроблено приготування розіслати історію про експедицію Андрее по світі.

ЧЛЕНИ КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ ЗАСУДЖЕНІ НА ВІЗНИЦЮ

БОМБЕЙ, Індія, 2 вересня. — Ганса Могта (жінка), голова бомбейської "воєної ради" Все-індійського Націоналістичного Конгресу, і члени конгресового працюючого комітету були сьогодні засуджені на три місяці звичайної в'язниці за надрукування конгресового бюлетеню.

Віцепрезидент ради Леле був засуджений на п'ять місяців тяжкої в'язниці під тим самим обвинуваченням.

КАЛЬКУТА, Індія, 2 вересня. — Сьогодні арештовано кількох чоловіків, про яких думають, що вони були провідниками наскоку на британський військовий арсенал у Чіттагоні в квітні ц. р. Арешти пересвідчено після того, як поліція облягла дім у Чандернагорі, що є французькою посілістю 30 миль на північ від Калькути. Між обома сторонами відбулася довга стрілянина, заки поліція увірвалася до будинку.

СНІГ І МОРОЗ В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ

ЕДМОНТОН, Алта., 2 вересня. — Телеграфічні звідомлення кажуть, що в цілім вугільнім окрузі Дромгелеру падав сніг протягом минулих 24 годни. У Кадоміні впадо п'ять цалів снігу, а інші місцевості в окрузі також повідомляють про великий сніг. З округу Пів-Ривер повідомляють, що там був мороз.

САСКАТУН, Саск., 1 вересня. — Сім степенів морозу зарекордовано в Саскатуні в неділю вечером, в наслідок чого городина в цім окрузі була дуже ушкоджена. Мороз не був лише локальний, але простягнувся на схід

щонайменше до Ватрус. В Елстон знайдено сьогодні раніо лід на воді в бочці коло молодітки.

Бараболі в місцевих городах почорніли, а кукурудза й фасоль також були сильно ушкоджені морозом.

У Ріджайні й Свифт Корент, що лежать на півні, було один степень і два степені морозу. За те в північній і центральній Саскечевані мороз був багато сильніший.

В деяких місцевостях, як у Реймор, він досягнув аж 10 степенів. У Гаффордзі змерзла вся городина. Майже те саме було в Бінгар. У Д'Арсі змер-